

DRØSET

Blodslit i sporet

VI ER MANGE som har trent oss opp mot VM på ski, som starter i Oslo i morgen.

Hvis ikke Petter Northug fornærmer folk han ikke bør fornærme, for eksempel muslimene ... nei, islamistene, og da mener vi de fanatisk bokstavelige blant dem, så vil antakelig verdensmesterskapet også avsluttes i Holmenkollen. Heldigvis pleier Northug å konsentrere seg om svenskene.

Vi er mange som har trent oss opp i Sirdal. Sirdalen på folkemunne.

Vi er mange som har lirket oss inn i kondomdressen tidlig en helgemorgen, latt unger være unger siden det er det de liker best, smørt de dyreste skiene som finnes med det beste smøremiddelet som er å oppdrive på markedet, og hoppet ut i vinterlandet som en hvilken som helst historisk skiløper.

Det mest irriterende er alle disse turfolkene som er ute og vimser i løypene i helgene.

Kanskje har vi snudd i døren etter å ha møtt en vegg av minusgrader og tatt på oss noe mindre kondomaktig, men desto mer levedyktig. Samma det. Farten er ikke det viktigste. Eller jo.

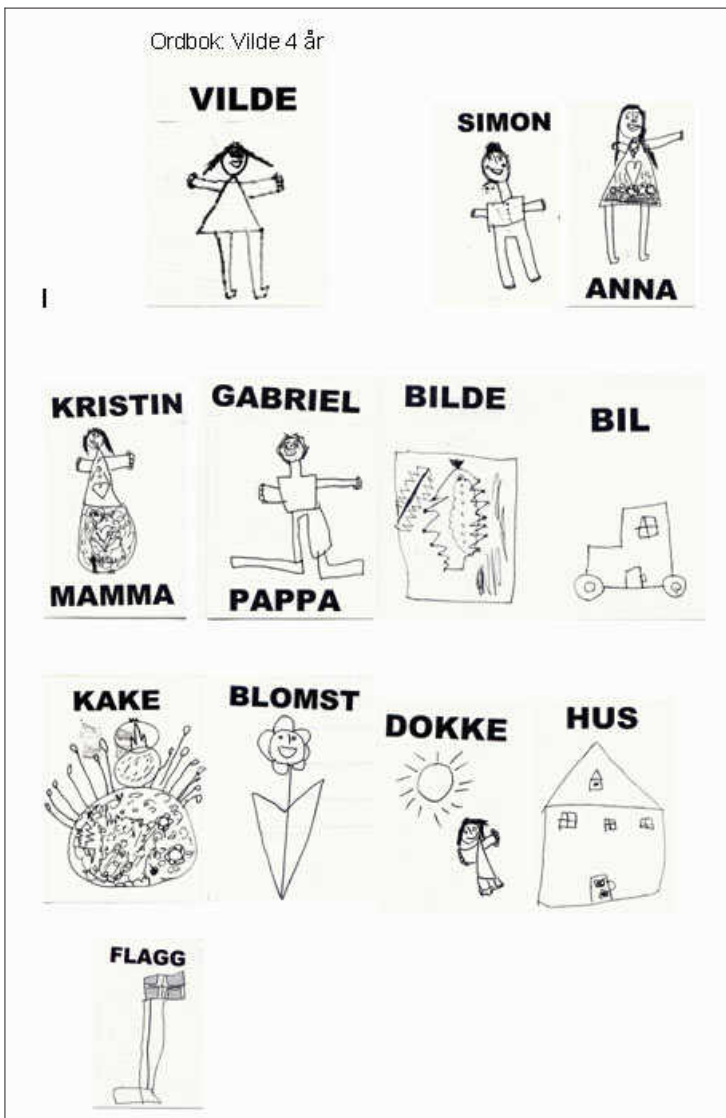
UTEN FART kommer man ingen vei. Riktig teknikk er viktig for å oppnå høy fart uten å svi av alle kreftene før appelsinpausen i gangfart, tilsvarende farten til folk i rød anorakk.

Det mest irriterende er alle disse turfolkene som er ute og vimser i løypene i helgene. For et par uker siden måtte en kondommann kave seg opp av grøften i Hønedalen, blodig i ansiktet etter at en hensynsløs gjeng daffinger uten teknikk hadde brukt opp alle sporene i bakken.

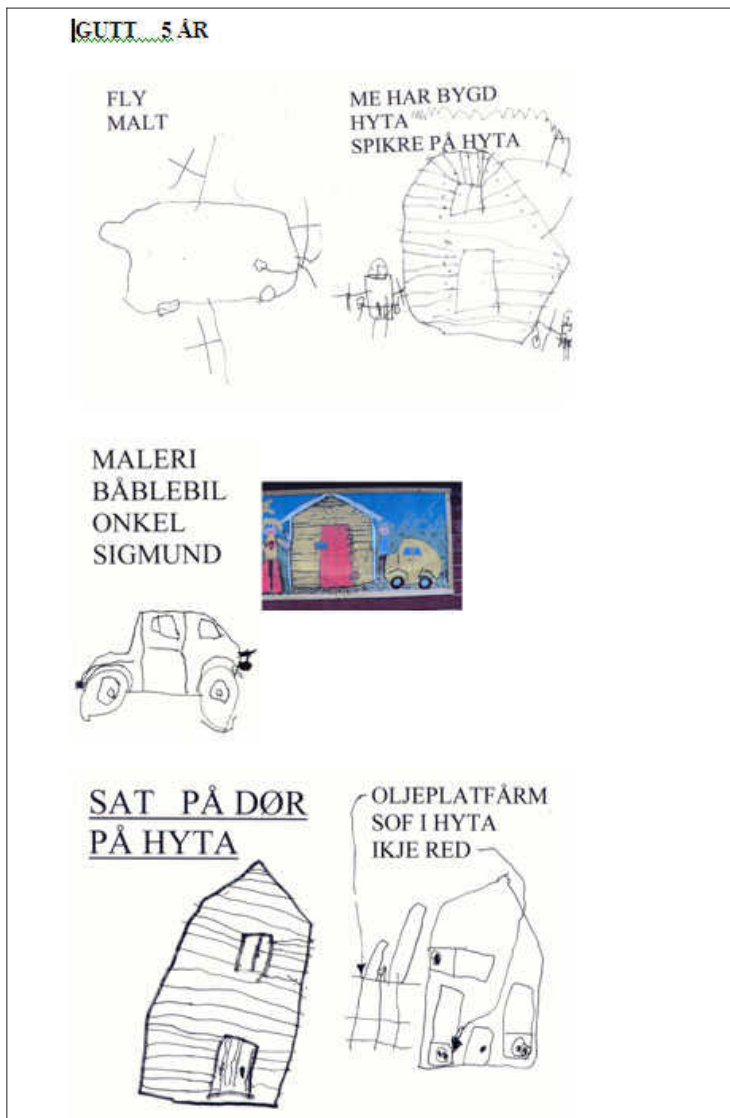
Å rope «loooooooype», «paaaaassssss», «dra dere til '§# VEEEEKKKKK» etterfulgt av «&%#= sabotooooerer av noen '%#§! amatooooerer» hjalp lite. De hadde flere sekunder å flytte seg på der de trampet opp bakken med den vanvittig latterlige hjemmelagete teknikken sin.

Når snøen forsvinner, er det samme opplegg rundt Stokkavatnet. Haugevis av små og store som virrer fra side til side, helt uten ambisjoner om å komme seg fort framover. Vi som sykler mot et bestemt mål, risikerer å bli drapsmaskiner, og det vil vi jo ikke. Vi respekterer at andre folk skal få leve.

JØSUS

«**ORDBØKER**»: Her er et eksempel på hva fire år gamle Vilde har skrevet og tegnet i sin ordbok. (Foto: Arne Trageton)

«**ORDBØKER**»: Her er et eksempel på hva en fem år gammel gutt har skrevet og tegnet i sin ordbok. (Foto: Arne Trageton)

Barn skriver seg til lesing

Barn helt ned i 3-4-årsalderen lærer å lese gjennom å skrive på datamaskiner. I mange 1. klasser i Norden er dette allerede innført, men førsteamanuensis Arne Trageton vil ha det inn i barnehagene også.

Stine Helene Palmér tekst
Kristian Jacobsen foto

PEDAGOG: Arne Trageton mener at barn må lære å lese gjennom å skrive og at det burde skje i barnehagen.

og skrive når de begynner på skolen.

– Det er så enkelt at 5-åringler klarer det om det legges til rette for det, mener Trageton. Trageton, med 30 års skriveforskning i ryggen, sier at barn lærer å lese bedre gjennom selv å skrive.

– Mens man skriver, så leser man samtidig, sier Trageton.

– I begynnelsen er det mest gøy å trykke på tastene på tastaturet og lage bokstavrekker. Her lærer de bokstavene kvikt. Plutselig vil en skrive navnet sitt, og får hjelp av en voksen. Neste dag klarer barnet å skrive navnet sitt selv. Dette er starten på «ordbøker», og senere setninger, forteller Trageton.

Med på forskningsprosjektet hans var et titall skoler i Norge, Estland, Danmark og Finland, og de fulgte barna fra 1.-til 3. klasse.

ALLEREDE I BARNEHAGEN: Mens skolen legger mye av vekten på å lære barna å lese, er det i barnehager mer vekt på språkstimulering og skrivning, og om barn lærer å lese gjennom dataskrivningen skal man ikke hindre det, mener Trageton. Dessuten mener han at det er for sent å lære barn å lese

selv. Ikke alle barn trenger å ha en voksen til å hjelpe dem heller. Når de er to og to kan de diskutere med hverandre hva som høres riktig ut. Den voksnes jobb er å veilede og hjelpe dem til å skrive det de vil, og oppmuntre til å utvikle skrivningen videre, sier Trageton.

– Og barna må stå når de skriver på datamaskinene, barn sitter for mye i barnehagen, tilføyer han.

DØR HÅNSKRIFTEN UT? Mange er redd for at håndskriften skal dø ut, som Aftenposten skrev om 6. februar.

– 95 prosent av all skrivning skjer på datamaskin, unntatt i skolen, sier Trageton.

– Håndskriften til barn som i forsøket i skolen utsatte håndskrivning til 3. klasse hadde faktisk penere håndskrift enn tradisjonelle klasser. Mange foreldre og lærere ble overrasket over at «databarna» synes håndskrift var kjekt å lære, i stedet for vanskelig og kjedelig som de voksne kanskje husker fra sin 1. klasse. Etter dataskrivning i to år syntes barna at det var kjekt å få lære noe nytt, sier Trageton.

– Dessuten har ikke barn utvirket finmotorikken i hendene til å skrive sammenhengende skrift før de er rundt åtte år gamle, kommenterer Trageton.

– Den delen av saken skulle vært offentlig. Det dreide seg om en konkretisering av gjeldende regelverk som Ap hele tiden har praktisert. For meg har det funnet på den måten at dersom det er noe jeg vil ha avklart, tar jeg

■ **SKRIVEMINNE:** I oktober i fjor skrev Aftenbladet om at hjernen blir mer stresset av å lese på skjerm enn på papir. – I en studie fant de (en forskergruppe Mangen er i) at det avtegner seg en annen type minne når vi skriver for hånd enn når vi skriver på tastatur. Ett eksempel: Skal vi skrive en B med blyant, må hånden øves til å gjøres spesifikke bevegelser for å forme bokstaven.

Frp-politikere fikk «besøksforbud» hos saksbehandler

Bjørn Kolnes (Frp) skal ha ringt litt for mye til saksbehandlere i Sola. Det fikk rådmann og ordfører til å gå til aksjon. I et hemmelig møte i formannskapet ble det bestemt at all kontakt skal gå via rådmannen.

Ina Gundersen tekst
Jonas Haarr Friestad foto

SOLA: –Jeg ble sykemeldt på grunn av påstandene om trakassering. Jeg var derfor ikke til stede i formannskapet, og mitt syn kom derfor ikke fram. Jeg vet heller ikke hvem jeg eventuelt har trakassert. Ingen navn er nevnt, sier Bjørn Kolnes.

Han representerer Frp både i kommunestyret og formannskapet i Sola. Kolnes har ved hjelp av advokat sendt saken til Fylkesmannen for lovlighetskontroll av formannskapsvedtaket som ble fattet i 11. mars i fjor.

HEMMEG MØTE: Da innkalte ordfører Håkon Rege i hui og hast formannskapet til et hemmelig møte. Temaet var hvordan kontakten mellom politikere og administrasjon i Sola skulle foregå – men dette ble kjent først i ettertid. Store deler av møtet skal ha gått med til å diskutere Bjørn Kolnes' kontakt med saksbehandlere i forbindelse med bygging av nytt sykehjem i Tananger (TABO).

– I et tidligere formannskapsmøte hadde det blitt lagt fram gamle og feil tegninger. Jeg visste at det var laget nye som viste at vi kunne bygge flere rom uten at det ville bli dyrere enn antatt. Etter møtet tok jeg derfor kontakt med saksbehandlere for å framskaffe disse tegningene, sier Kolnes.

I Sola er det opprettet en rekke prosjektrettede arbeidsutvalg som består av politikere og fagfolk fra administrasjonen. I disse utvalgene diskuteres og bestemmes fagfolk og politikere veivalg underveis. Bjørn Kolnes satt i arbeidsutvalget for sykehjemmet i Tananger. Han mener det var forespørsler om de omtalte tegningene som dannet oppfatningen til rådmann Trond Nerdal ba om et møte med politikerne.

Ifølge et notat fra Nerdal skal «Si nei. Be han ringe meg om han vil vite hvorfor». Videre henvises det blant annet til en e-post og en telefonsamtale mellom Kolnes og rådmannen. Notatet slutter slik: «Jeg kunne helt sikkert gjort og sagt ting annerledes, men der er vi flere. Uansett. Slik kan det ikke fortsette. Jeg vil be ordfører om et møte».

Ap-politiker ber om å få en avklaring på Sola kommunes praksis

SOLA: Ifølge Siv-Len Strandskog, gruppeleder for Ap, dreide det ekstraordinære formannskapsmøtet seg om forholdet mellom rådmannen, hans stab og politikerne:

– Den delen av saken skulle vært offentlig. Det dreide seg om en konkretisering av gjeldende regelverk som Ap hele tiden har praktisert. For meg har det funnet på den måten at dersom det er noe jeg vil ha avklart, tar jeg

REAGERTE: Frp-politiker Bjørn Kolnes kontaktet advokat etter et spesielt møte i Sola formannskap i fjor. Saken er ennå ikke avgjort.

Frp-politikeren gjentatte ganger tatt kontakt med saksbehandleren på en måte som gjorde at vedkommende opplevde det som problematisk. I notatet henvises det blant annet til kontakt mellom rådmannen og saksbehandleren på SMS:

«Hei! Hjelp ... Bjørn Kolnes ba meg om tegninger på TABO ...!!!»

«Si nei. Be han ringe meg om han vil vite hvorfor».

Videre henvises det blant annet til en e-post og en telefonsamtale mellom Kolnes og rådmannen. Notatet slutter slik: «Jeg kunne helt sikkert gjort og sagt ting annerledes, men der er vi flere. Uansett. Slik kan det ikke fortsette. Jeg vil be ordfører om et møte».

Notatet er sendt til politikerne i Sola i samme dag som møtet i formannskapet ble holdt.

SPEIELL SAK: «Formannskapet beklager det som har oppstått. Formannskapet har full tillit til rådmannen. Formannskapet presiserer at henvendelser fra folketilvalg skal foregå i henhold til

Jeg er ikke i tvil om at bakgrunnen for saken er ubehageligheter rundt Kolnes sin aktive og engasjerte stil. Han setter seg grundig inn i sakene.

Tom-Henning Slethei, varaordfører

✓ Sola kommune har etablert en rekke arbeidsutvalg for ulike prosjekter, for eksempel bygging av nytt rådhus, utvikling i Sola sentrum, nytt sykehjem etc. I disse utvalgene sitter både politikere og folk fra administrasjonen.

gjeldende regelverk», heter det i vedtaket som skjedde mot Frps stemmer. Henvendelser utenom møtene skal skje via ordfører eller rådmann – her menes rådmann, kommunalsjefene og plan- og bygningssjef.

– Jeg betviler lovligheten av vedtaket fordi det er fattet uten at alle saksopplysninger har kommet fram, sier Kolnes.

– Jeg er ikke i tvil om at bakgrunnen for saken er ubehageligheter rundt Kolnes sin aktive og engasjerte stil. Han setter seg grundig inn i sakene. Her påpekte han feilaktig bruk av kommunale ressurser. Problemet er at det gikk prestisje i saken. Dessverre ble utfallet at kommunen tapte store summer på dette, men flertallet vil nok hevde noe annet. Det var en uverdig måte å stoppe Kolnes på. Henvendelser til administrasjonen foregår i dag i strid med dette vedtaket, sier varaordfører Tom-Henning Slethei.

Sola-ordfører Håkon Rege (H) medgir at dette var en spesiell sak.

– Det finnes et reglement i Sola kommune. Det er spesielt at rådmannen går til ordføreren når dette ikke fungerer. Det burde ikke være nødvendig, sier han.

Trond Nerdal, som nå er fylkesrådmann, ønsker ikke å kommentere saken.

– Jeg er ikke lenger rådmann i Sola kommune og har heller ikke dokumentene i saken. Jeg vil kun opplyse at jeg kontaktet ordfører for en samtale, sier Nerdal.

– Jeg mener at dette bør være offentlige møter med offentlig tilgjengelige sakspapirer. Det kan være vi er nødt til å ta en gjennomgang av om det er hensiktsmessig om politikere bør sitte i disse møtene eller om vi bør gå over til en ordning der formannskapet blir orientert av rådmannen, sier Skadberg.

Jan Sigve Tjelta, gruppeleder i KrF, sier han ikke ønsker å kommentere personalsaker i avisen,

men at det i denne saken kom en henvendelse fra rådmannen «på noen forhold». – Men vi hadde ingen problemer med å si at vi fortsatt hadde tillit til rådmannen. Jeg ønsker ikke å kommentere en sak som er unntatt offentlighet, men presiserer at vi som folkevalgte i Sola har en regelsamling for folkevalgte som sier hvordan kommunikasjonen mellom folkevalgte og administrasjonen skal foregå, sier han.